

30/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet

a földgáz árszabályozásának kereteiről szóló 105/2005. (XII. 19.) GKM rendelet módosításáról

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 133. § (1) bekezdés 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § (1) A földgáz árszabályozásának kereteiről szóló 105/2005. (XII. 19.) GKM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) E rendelet hatálya

- a) a földgázszállítás hatósági legmagasabb díjához (a földgáz tranzit kivételével),
- b) a földgázelosztás hatósági legmagasabb díjához,
- c) a földgáztárolás hatósági legmagasabb díjához

kapcsolódó árszabályozási keretek megállapítására terjed ki.

(2) E rendelet 2. számú melléklete nem vonatkozik a Szeged-Arad, Városföld-Donji Miholjac határkeresztesző vezetékek és a Szerbia irányú kiskundorozsmai kiadási pont (a továbbiakban együtt: összekötő vezeték) díjmegállapítására. Az összekötő vezeték díjmegállapítására vonatkozó keretszabályokat a 3. számú melléklet tartalmazza.”

2. § (1) Az R. 2. számú melléklete az *1. melléklet* szerint módosul.

(2) Az R. a *2. melléklet* szerinti 3. számú melléklettel egészül ki.

3. § (1) Ez a rendelet 2009. július 1-jén lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

(2) Hatályát veszti az R. 2. § (3)-(4) bekezdése, 2. számú melléklet 1. pont 1.7. alpontja, valamint 2. számú melléklet 2. pont 2.3. és 2.4. alpontja.

(3) Hatályát veszti az R. 2. számú melléklet 1. pont 1.1. alpont *a)* pontjában a „a GET 50. § (4) bekezdésének *b)* pontja szerinti földgázár kiegyenlítési hozzájárulás,” szövegrész, 2. számú melléklet 2. pontjában az „A költségelemek nem tartalmazhatják továbbá a 2007. július 1-jei rendszeres árkorrekció alkalmával az 1.7. pont szerint megállapított tőkeköltségelemet.” szövegrész.

(4) Az R. 1. számú melléklet 2. pontjában a „földgáz közüzemi nagykereskedelmi, földgáz közüzemi szolgáltatási,” szövegrész helyébe a „GET szerinti földgáz közüzemi nagykereskedelmi, GET szerinti földgáz közüzemi szolgáltatási,” szöveg, 1. számú melléklet 2. pont *a)* alpont *aa)* pontjában a „bányajáradék közüzemi” szövegrész helyébe a „bányajáradéknak a GET szerinti közüzemi” szöveg, 1. számú melléklet 2. pont *a)* alpont *ab)* pontjában az „A földgáz közüzemi nagykereskedelmi és földgáz közüzemi szolgáltatási” szövegrész helyébe az „A GET szerinti közüzemi nagykereskedelmi és a GET szerinti földgáz közüzemi szolgáltatási” szöveg, 1. számú melléklet 2. pont *c)* alpont *ce)* és *cf)* pontjában a „közüzemi nagykereskedő” szövegrész helyébe a „GET szerinti közüzemi nagykereskedő” szöveg lép.

(5) Az R. 2. számú melléklet 1. pont 1.3. alpontjában a „CPIX = (F-X x HE)/(1-X)” szövegrész helyébe a „CPIX=[(F-1) - X x (HE-1)]/(1-X)+1” szöveg, a „KSH” szövegrész helyébe a „Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH)” szöveg, 2. számú melléklet 1. pont 1.6. alpont *c)* pontjában a „közüzemi szolgáltatói vagy tárolói” szövegrész helyébe a „tárolói vagy GET szerinti

közüzemi szolgáltatói” szöveg, az „elosztói és közüzemi szolgáltatói” szövegrészek helyébe az „elosztói és GET szerinti közüzemi szolgáltatói” szöveg, az „a közüzemi szolgáltatói és elosztói engedélyes” szövegrész helyébe az „az elosztói és a GET szerinti közüzemi szolgáltatói engedélyes” szöveg lép.

1. melléklet a 30/2009. (VI. 25.) KHEM rendelethez

1. Az R. 2. számú melléklet 1. pont 1.5. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.5. Az átlagárak és a tarifák

A rendszeres árkorrekció vagy rendkívüli ármódosítás során érvényesítendő átlagárak (árszint) meghatározásával együtt kell az indexált árbevétel-tömegeből számított átlagárakat lebontani tarifákra (díjtételekre). Mennyiségarányos tarifák esetében - a kompresszorozási költséget tartalmazó díjelemek kivételével - a júliusi rendszeres árkorrekciót megelőző naptári évre vonatkozó (hőmérsékletkorrigált) mennyiségi adatokat és súlyarányokat kell alapul venni, ha a hőmérsékletkorrigált mennyiség legalább 1,5%-kal változik. Egyéb esetekben az induló árak megállapításánál figyelembe vett (hőmérsékletkorrigált) mennyiségi adatokat és súlyarányokat kell figyelembe venni. Az alap- és teljesítménydíjakat az indexált árbevétel-tömeg és a legutolsó rendelkezésre álló adatok alapján kell meghatározni.”

2. Az R. 2. számú melléklet 1. pont 1.6. alpont a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[1.6. Nyereségkorlát és nyereség-visszajuttatás]

„a) A szállítói, a rendszerirányítói, az elosztói, a tárolói és a GET szerinti közüzemi szolgáltatói működési engedélyesek engedélyköteles tevékenysége(i) által szabadon elérhető nyereség felső korlátjának (NYK) kiszámítása adott engedélyesre:

2006-ra: $NYK = 1,2 \times TK \times (1 + CPIX3/100 - k3)^{1/4} + TFK$

2007-re: $NYK = 1,2 \times TK \times (1 + CPIX3/100 - k3)^{1/4} \times (1 + CPIX4/100 - k4) + TFK$

$NYK = 1,2 \times TKk2007$

2008-ra: $NYK = 1,2 \times TK \times (1 + CPIX3/100 - k3)^{1/4} \times (1 + CPIX4/100 - k4) \times (1 + CPIX5/100 - k5) + TFK$

$NYK = 1,2 \times TKk2007 \times (1 + CPIX5/100 - k5)$

2009-re: $NYK = 1,2 \times TK \times (1 + CPIX3/100 - k3)^{1/4} \times (1 + CPIX4/100 - k4) \times (1 + CPIX5/100 - k5) \times (1 + CPIX6/100 - k6) + TFK$

$NYK = 1,2 \times TKk2007 \times (1 + CPIX5/100 - k5) \times (1 + CPIX6/100 - k6)$

ahol:

NYK: szabadon elérhető nyereség felső korlátja,

TK: a GET szerinti közüzemi szolgáltató GET szerinti közüzemi szolgáltatási engedélyköteles tevékenysége részére az induló árak megállapításánál kalkulált tőkeköltségelem (TKk) a 2006. évi szabadon elérhető nyereség felső korlátjának megállapításához, illetve a szállító és a rendszerirányító hazai célú földgázszállítási és rendszerirányítási, az elosztó elosztási, a tároló a GET szerinti közüzemi tárolási engedélyköteles tevékenysége(i) részére az induló árak megállapításánál kalkulált tőkeköltségelem (TKi),

TKk2007: a GET szerinti közüzemi szolgáltató GET szerinti közüzemi szolgáltatási engedélyköteles tevékenysége részére az induló árak megállapításánál kalkulált tőkeköltségelem (TKk2007),

- CPIX3: a KSH által közzétett 2006. évi éves átlagos fogyasztói árindexből a háztartási energia sor elhagyásával számított árindex, százalék
- CPIX4: a KSH által közzétett 2007. évi éves átlagos fogyasztói árindexből a háztartási energia sor elhagyásával számított árindex, százalék
- CPIX5: a KSH által közzétett 2008. évi éves átlagos fogyasztói árindexből a háztartási energia sor elhagyásával számított árindex, százalék
- CPIX6: a KSH által közzétett 2009. évi éves átlagos fogyasztói árindexből a háztartási energia sor elhagyásával számított árindex, százalék
- TFK: a párnagáz elismert tökefedezeti költsége,
- k3; k4; k5; inflációkorrekciós tényezők a $0,018 \leq k \leq 0,022$ sávban.”
- k6:

3. Az R. 2. számú melléklet 1. pont 1.6. alpontja a következő e) ponttal egészül ki:

[1.6. Nyereségkorlát és nyereség-visszajuttatás]

„e) A GET szerinti közüzemi szolgáltató által 2009-ben szabadon elérhető nyereség felső korlátjának kiszámításához az a) pont 2009-re vonatkozó képlete szerint meghatározott tőkeköltségnek - az első, illetve a második félévben értékesített mennyiségekre jellemző - 1,8-as számmal elosztott értéke szolgál alapul.”

4. Az R. 2. számú melléklet 2. pont 2.5. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.5. A külön metodika alapján figyelembe veendő költségek:

Ha az árszabályozás jellegéből adódóan az előző időszak során hiány keletkezett, azt a júliusi rendszeres árkorrekciónál csak olyan mértékben kell figyelembe venni, hogy az 1. pont 1.6. alpont a) pontjában szereplő, adott évre indexált TK mértékét ne haladja meg.”

5. Az R. 2. számú melléklet 2. pont 2.6. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.6. Jelölések

- a: a belföldi felhasználású földgáz belföldi földgázszállító rendszeren történő továbbításának és a rendszerirányításnak az árakban elismerésre kerülő fajlagos költsége a tárgyidőszakban, Ft/m³
- ae: a belföldi felhasználású földgáz a belföldi földgázszállító rendszeren történő továbbításának és a rendszerirányításnak az árakban elismert (figyelembe vett) fajlagos költsége a bázisidőszakban, Ft/m³
- b: a belföldi felhasználású földgáz tárolása érdekében felmerülő költségelemek árakban elismerésre kerülő fajlagos értéke a tárgyidőszakban, Ft/m³
- be: a belföldi felhasználású földgáz tárolása érdekében felmerülő költségelemek árakban elismert (figyelembe vett) fajlagos értéke a bázisidőszakban, Ft/m³
- c: a belföldi felhasználású földgáz elosztása érdekében felmerülő költségelemek árakban elismerésre kerülő fajlagos értéke a tárgyidőszakban, Ft/m³
- ce: a belföldi felhasználású földgáz elosztása érdekében felmerülő költségelemek árakban elismert (figyelembe vett) fajlagos értéke a bázisidőszakban, Ft/m³
- h: a korábbi inflációs célkitűzés becslési hibáját korrigáló hibakorrekciós tényező
- k: a rendszeres árkorrekciós javaslat tárgyidőszakára figyelembe veendő

inflációkorrekciós tényező

- ke: a tárgyidőszaki (rendszeres) árkorrekciós javaslatot megelőző (rendszeres) árkorrekciós javaslatban - illetve az első (rendszeres) árkorrekciónál az induló hatósági földgáz árakra tett javaslatban - figyelembe vett inflációkorrekciós tényező
- Y: az éves átlagos KSH tény - a háztartási energia sor elhagyásával számított - fogyasztói árváltozásból és az MNB által közzétett aktuális (legutolsó) éves átlagos fogyasztói árindex-előrejelzés (az árelőkészítés lezárása előtti utolsó „Jelentés az infláció alakulásáról”) alapján képzett (előrettekintő) átlagos fogyasztói árváltozás a tárgyidőszaki (rendszeres) árkorrekciós időszak közepe és az azt megelőző (rendszeres) árkorrekciós időszak közepe közötti időszakra számítva, százalék
- Ye: a tárgyidőszaki (rendszeres) árkorrekciós javaslatot megelőző júliusi (rendszeres) árkorrekciós javaslatnál - illetve az első (rendszeres) árkorrekciónál az induló hatósági földgáz árakra tett javaslatban - figyelembe vett fogyasztói árváltozás, százalék
- YRe: a háztartási energia sor elhagyásával számított éves átlagos KSH tény - illetve ennek hiányában az MNB által közzétett aktuális (legutolsó) éves átlagos fogyasztói árindex-előrejelzés alapján képzett (előrettekintő) átlagos - fogyasztói árváltozásból az Ye által lefedett időszakra képzett fogyasztói árváltozás, százalék
(A KSH „A fogyasztói árak alakulása” című kiadványa, illetve az MNB-nek az árelőkészítés lezárása előtti utolsó „Jelentés az infláció alakulásáról” című kiadványa alapján.)
- z: a tárgyidőszaki (rendszeres) árkorrekciós javaslatban számított inflációkövetési tényező (hibakorrekciós tényező nélkül)
- zh: a tárgyidőszaki (rendszeres) árkorrekciós javaslatban figyelembe veendő, a hibakorrekciós tényezővel korigált inflációkövetési tényező”

2. melléklet a 30/2009. (VI. 25.) KHEM rendelethez

„3. számú melléklet a 105/2005. (XII. 19.) GKM rendelethez

A Szeged-Arad, a Városföld-Donji Miholjac határkeresztesző vezetékek és a Szerbia irányú kiskundorozsmai kiadási pont díjmegállapításának keretszabályai

I. A szállítási forgalmi díj meghatározása

A Hivatal minden összekötővezeték-beruházás esetén megvizsgálja az azon az összekötővezeték-szakaszon alkalmazandó forgalmi díj megállapításának a szükségességét.

Az összekötővezeték-beruházás a Magyar Köztársaság államhatárán belül található szállítóvezeték-rendszer - kivéve a kiskundorozsmai és csanádpalotai kilépési pontokhoz tartozó vezeték szakaszokat - (a továbbiakban: alaprendszer) forgalmi díját nem növelheti.

Ha az összekötő vezeték az alaprendszer forgalmi díját csökkenti, azon külön forgalmi díj nem kerül megállapításra.

A forgalmi díj meghatározásához a költségek közül a mennyiség-arányos költségeket (a nyomásfokozás, a saját gázfelhasználás költségeit) és a közvetett költségek arányos részét kell figyelembe venni. Az arányosítás mértéke a közvetlen mennyiség-arányos költség és az összes közvetlen költség hányadosa.

II. A szállítási kapacitásdíj meghatározása

Az összekötő-vezeteki eszközökre a várható működési időtartam (a hosszú távú szerződések időtartama, minimum 25 év) figyelembevételével a szállítási kapacitásdíj diszkontált cash-flow

módszerrel (a továbbiakban: DCF modell) kerül meghatározásra.

A DCF modell paraméterei:

1. Induló díj: Az a számított szállítási kapacitásdíj, amelynek évenkénti indexálásával a tervezett kapacitásértékesítés mellett a várható működési időtartam alatt a projekt nettó jelenértéke nulla (azaz a DCF modell a tervezett kapacitás-lekötéssel a vizsgált időszakban akkora árbevétel eredményez, amely fedezetet biztosít az eszközállomány üzemeltetési költségeire, amortizációjára, valamint tőkeköltségére)

Mértékegysége: Ft/m³/óra/év

2. Indexálás: Az induló kapacitásdíj változásának mértéke

Indexálási = 1 + CPE(i-1)

CPE(i-1) = a tárgyévet megelőző évre vonatkozó, a KSH által közzétett éves átlagos fogyasztói árindexből a háztartási energia sor elhagyásával számított index

3. Indexált kapacitásdíj: Az i-edik évben figyelembe vehető kapacitás-lekötési díj

Díji = Díj(i-1) * Indexálási

i: a (tárgy)évet jelölő index

4. CPE = [(CP-1)-XE * (E-1)] / (1-XE)+1

CPE: a KSH által közzétett éves átlagos fogyasztói árindexből a háztartási energia sor elhagyásával számított árindex,

CP: a KSH által közzétett éves átlagos tény fogyasztói árindex,

XE: a háztartási energia súlya a fogyasztói kosárban,

E: a háztartási energia KSH által közzétett éves átlagos tény árindexe.

5. NPV: Nettó jelenérték

$$NPV = \sum_{i=1}^n DF_i * C_i$$

6. DF_i: Diszkonttényező az i-edik évben

$$DF_i = 1 * \frac{1}{(1 + WACC_1)} * \frac{1}{(1 + WACC_2)} * \dots * \frac{1}{(1 + WACC_i)}$$

7. WACC_i: Adózás utáni nominál súlyozott átlagos tőkeköltség az i-edik évben

WACC_i = [(1 + r) * (1+CPI_i)-1] * (1 - ti)

r: a Hivatal által felülvizsgált és az adott összekötővezeték-beruházásra jóváhagyott adózás előtti súlyozott átlagos reál tőkehozam

CPI_i: az MNB által közzétett aktuális (legutolsó) „Jelentés az infláció alakulásáról” című kiadványban szereplő átlagos éves fogyasztói árindex előrejelzés az i-edik évre vonatkozóan, százalék (Közép- és hosszú távon az MNB előrejelzése helyett a Hivatal által az MNB-vel egyeztetett inflációsprognózis is figyelembe vehető.)

ti: a társasági eredményre ható adók adókulcsa az i-edik évben

8. C_i : Szabad forrás az i -edik évben = Képződő források - Lekötött források

9. Képződő források₁ = $\dot{E}CS_i$ + Adózott eredmény

10. $\dot{E}CS_i$: Az i -edik évben elszámolt, a DCF modell szerinti értékcsökkenés

$\dot{E}CS_i$ = Aktivált eszközérték * amortizációs kulcs

Az amortizációs kulcs kialakításakor az eszköz hasznos élettartama, a szállítóvezeték esetén a szállítóvezeték várható működési időtartama, de legalább 25 év vehető számításba.

11. Adózott eredmény (DCF modell szerinti) = (DCF modell szerinti) Üzleti eredmény * (1-ti)

12. Üzleti eredmény (DCF modell szerinti) = Árbevétel - (DCF modell szerinti) Költségek - $\dot{E}CS_i$

13. Árbevétel = Lekötött kapacitási * Díj

14. Költségek:

Üzemeltetési és fenntartási feladatok elvégzéséhez szükséges közvetlen és közvetett költségek előzetes kalkuláció és benchmark adatok alapján. A benchmark adat az azonos, illetve hasonló műszaki paraméterekkel rendelkező beruházás, a magyarországi vezeték szakasz költség-felülvizsgálattal jóváhagyott üzemeltetési és fenntartási költsége, amelyből az új vezeték szakaszra nem jellemző költségek kiszűrésre kerülnek.

A szállítási kapacitásdíj kalkulációjához a költségek közül a „fix jellegű” költségeket kell figyelembe venni. A költségek nem tartalmazzák a forgalmi díj számításához alkalmazott, mennyiségárányos költségelemeket. Évente 1% hatékonyságjavítás („k”) kerülhet figyelembevételre.

Költségek = Költségek_(i-1) * (1 + CPE_(i-1)-k)

15. Lekötött források = Tárgyévi üzembe helyezés, befektetés

A kapacitás biztosítása érdekében létrehozott eszközök aktivált értéke. A szállítási feladat megkezdése előtti beruházás és az összekötő vezeték várható működési időtartamánál rövidebb hasznos élettartamú eszközök pótlására irányuló beruházás üzembe helyezéséből származik.

III. A díjszámítás folyamata

A szállítási feladat megkezdésekor érvényes szállítási kapacitásdíj (induló díj) meghatározásához a DCF modell szerinti költség- és díjértékek előrejelzéséhez a fenti módszertanban meghatározott CPI_i indexet kell alkalmazni. A DCF modell szerinti számítás évente korrigálásra kerül a fenti módszertan szerinti paraméterek már ismert tény értékeinek megfelelően.

Az induló díj a hosszú távú szállítási szerződés időtartama alatt évenként az indexálás mértékével változik. Az évenkénti díjváltozásra a szállítói engedélyes tesz javaslatot a Hivatalnak. A javaslat módszertannak való megfelelését a Hivatal ellenőrzi és hagyja jóvá. Az ehhez szükséges adatokat (beleértve a tény kapacitás-lekötéseket és árbevételt) a szállítói engedélyes köteles az adott év április 1-jéig a Hivatal rendelkezésére bocsátani.

IV. A díj-felülvizsgálat kritériuma

Ha a tényleges paraméterek alapján számított megtérülési mutató (IRR_i) 5%-kal meghaladja a kiinduló paraméterek alapján számított megtérülési mutatót ($IRR_i \geq 1,05 * IRR_0$), akkor a díjat olyan mértékben kell korrigálni, hogy a tényleges paraméterekkel számított IRR_i ne legyen nagyobb, mint $1,05 * IRR_0$ ($IRR_i \leq 1,05 * IRR_0$). E pont alkalmazásában az egy évnél hosszabb

időtartamú lekötéssel történő kapacitásértékesítésből származó árbevétel 100%-át, az egy évnél rövidebb időtartamú lekötéssel történő kapacitásértékesítésből származó árbevétel 50%-át kell figyelembe venni. A fenti feltétel teljesülése esetén a szállítói engedélyes a soron következő éves indexálás időpontjával egyidőben köteles a díjszámítás felülvizsgálatát kezdeményezni.

V. Díjváltozás kapacitásbővítés esetén

Ha a szállítói engedélyesnek az összekötő vezeték szállítási kapacitásán felül jelentős hosszú távú kapacitás-lekötési igényt jeleznek, akkor az azok kielégítése érdekében végzett többletkapacitásokat biztosító beruházásokkal kapcsolatban a Hivatal a jóváhagyott díjszámítást felülvizsgálhatja.